AMERIKOS LIETUVIS

THE LITHUANIAN AMERICAN

No. 38-tas | Tel. Dial 5-1094 | WORCESTER, MASS., 20-tą RUGSĖJO (SEPT.), 1930 | Kaina 5 Centai | Vol. XV

LIETUVOS-LENKIJOS KLAUSIMAS T. LYGOJE

Ženeva.— Tautų Lygos Taryba užprašė Lietuvą ir Lenkiją atidaryt tiesioginius pasitarimus įsteigimui tvarkos ir ramybės ant jų sienos. Lietuvos ir Lenkijos atstovai priėmė rekomendaciją.

Pasaulio Sujudimas

Stovi Prieš Tautų Lygos Akis

Europos nesutartinumas eina prie nutraukimo bendrų rysių ekonominėse problemose; sukilimai Azijoj, tikslu pasiliuosuot iš po europiškos kontrolės; pusė pasaulio žmonijos įtraukta į politinius nepastovumus.

Čia pažymime 15 valstybių, kuriose verda politinė kova už vadovystės bei savistovumo vaina: 1) Vokietija stovi priešais taikos sutarties patvarkymą. 2) Austrija reikalauja teisės susijungt su Vokietija. 3) Hungarijoje verda agitacija už atstatymą Hapsburgų monarchijos. 4) Bulgarija reikalauja Makedonijos išleidimo jos į Aegean juras. 5) Lietuvos reikalavimas grąžint atgal jos sostinę Vilnių iš Lenkijos. 6) Italų kivirčiai su Jugoslavija ir Prancuzija. 7) Rusija kaipo komunistinė valstybė savo programu "gazdina pasaulį." 8) Egiptas nepatenkintas Anglijos karališku autoritetu. 9) Palestinos politinės varžytynės žydų su arabais. 10) Turkijos karas su kurdais įtraukia Persiją. 11) Afghanistanas eina į civilę karę su Britų Indija. 12) Indija, kur nacijonalistai nori atsikratyt nuo Britų valdžios. 13) Kinijos klesų kova ir civilė karė. 14) Lotynų Amerikos revoliucijos ir neramumai pasiekė Peru, Boliviją ir Argentiną. 15) Pietų Afrikoj nacijonalistai tęsia kovą už autonomiją.

Mass. Valstijos Nominacijos

Boston, Mass. — Mass. republikonai paskyrė dabartinį gubernatorių Allen kaipo savo kandidatą į gubernatorius, gi demokratai išrinko Ely, jų partiją atstovaut pagal balsų didžiumą. Į Jungtinių Valstijų senatorius, Butler sumušė Draper, republikonų partijoj; gi Coolidge pralenkė O'Connell demokratų partijoj.

Į senatorius nuo pirmo Worcesterio distrikto laimėjo Nelsonas, nuo republikonų partijos. Aldermanas John S. Sullivan — demokratas, laimėjo nominaciją pirmame distrikte. Holmes gavo viršenybę nuo Slater Washburn, nominacijose į kongresmanus ketvirtame distrikte. Sulyginus su pereito rudens rinkimais, daug mažiau žmonių šį kartą balsavo.

Vedybų Agenturos Žulikystės

New York.—Viena francuzė, Sally Le Blanc, jauna ir graži atvyko į New Yorką iš pietų, Mississippi, bovelnos pievų, užtai kad į šiaures labai lengva gaut pinigų. Dabar ji suareštuota ir turėjo užmokėt po $2,500 kaucijos.

Prieš teisėją, ji prisipažino, jog ji gavo apie $400 už pasisiulymą ištekėt bile už ko, kas tiktai galėtų užmokėt $1,000 pagelbėt jos senai ir silpnai motinai. Visa bėda buvo, kad Sally jau buvo ištekėjusi ir apart to jos motina turėjo tik keturiasdešimt tris metus ir nebuvo silpna. Suimti taipgi jos giminės J. Madeson ir jo žmona Rožė už bandymą vest vedybų agenturą su Sally kaipo vilione. Jų kaucija buvo du sykiu didesnė. Jie pasiulė savo dukterį Dorą pereitą metą, lygiai tuo pačiu budu. Dora gavo $500. ir ištekėjo. Ji užtai gavo $500., už kuriuos jos tėvai nusipirko automobilį ir važinėjosi. Jie atvažiavo pas Sally į Mississippi valst. ir prisiviliojo, kad atvyktų į New Yorką prisirinkt pinigų. Taigi ji atvažiavo su savo vyru, bet gerų darbų negavo. Taigi, sumanė įsteigt tą agenturą. Tokiu budu ji užgavo japonietį Sukuku, gaudama iš jo $750 ir Frank Mangraito, iš kurio gavo $500.

RUSIJA UŽVERGIA EUROPĄ SU KVIEČIAIS

Londonas. — Šiuose metuose Amerikos ir Kanados ukininkai jau neturės tų grudų rinkų prieinamybės iš priežasties užplukdymo Rusijos kviečių ir miežių pigiomis kainomis Europos valstybių. Apie 200,000 tonų Rusijos grudų bus tuojau pristatyta Italijon ir apie tiek Anglijon. Dar manoma, kad šiame mėnesyje bus padaryta naujų sutarčių ant eksporto grudų už apie 25 milijonus dolerių.

Pasaulio Karo Pavojus Lietuvos Padangėj

Anglas E. W. Polson Newman, šiomis dienomis išleido savo knygą "Britanija ir Pabaltė," kuri sudaro 270 puslapių. Autorius šios knygos ypač daug dėmesio kreipia į Pabaltės valstijas, kur ir numato busimojo karo pavojų. Jis perspėja pasaulį nepasiduot saldiems sapnams jog daugiau karų nebus. Pabaltijoj, autorius sako, yra du klausimai (Vilniaus ir Dancigo), kurie gali bet kuria dieną daug rupesčio suteikt pasauliui. Šiose naujose Pabaltijos valstybėse, esą, visai nėra tų tarptautinių idėjų ir taikos troškimų, kokios judina diplomatus Genevoje. Jei tie diplomatai nesugalvos kurios konstruktyvės politikos Pabaltijai, galės susilaukt labai nemalonią valandą. O tokios politikos niekas nė nebando galvot. Vilnių, pavyzdžiui, Tautų Sąjungą skaito Lenkijos provincija ir visai nemano imtis žygių, patenkint teisėtus lietuvių reikalus.

Kitas netolimas pavojus, kuri Newman numato, tai Rusija. Rusija nors kailį ir perkeitė, bet siela liko ta pati. Ankščiau ar vėliau, ji bandys vėl pagriebt Pabaltiją, kaipo kelią į juras, kaip bandė Petras Didysis ir kiti rusų carai. Gal but, pagelbon ateis ir Vokietija, kuri nekenčia lenkų ir pagelbės rusams sudaryt reples, kurios bandys visas naujas, po karo atsiradusias valstybes užgniaužt. — J.L.

2,139,500 Bedarbių Anglijoje

London.—Virš 2,139,500 vyrų ir moterų dabar be darbų Anglijoj ir net optimistiškiausi gali matyt mažai ženklų, kad šis tamsus debesys prašvistų, nes jis aptemdo šalies politišką ir ekonomišką gyvenimą. Per paskutiniuosius devynius mėnesius bedarbių skaičius vis didėjo: sausio mėnesį buvo 1,478,800 bedarbių; vasario mėnesį 1,520,000; kovo, 1,547,200; balandžio, 1,677,400; gegužės, 1,712,000; birželio, 1,775,100; liepos 2,011,400; rugpiučio, 2,017,900; ir rugsėjo 2,139,500.

Bedarbių nuošimtis visose išdirbystėse rugpiučio mėnesį pagal paskutinius išskaitliavimus buvo 17.5. Išdirbystės, kurios ypatingai nupuolė šiais metais buvo geležies ir plieno išdirbystės, enžinierystė, laivų statymai, metalai, tekstilės, statybos, dokų ir prieplaukų patarnavimai. Angliakasyklos vis blogame padėjime, kaip buvo per paskutiniuosius mėnesius. Indiškųjų kanapių ir saldainių darymo fabrikai šiek tiek pagerėjo.

SOVIETAI STATYS ZEPPELINUS

Maskva.—Vokeičių Graf Zeppelinas labai suinteresavo Sovietų gyventojus. Jo atskridimas Maskvon sukėlė tokį upą, kad jaunieji komunistų pijonieriai sudarė tam tikrą fondą rinkimui aukų Zeppelino įsigijimui.

Vienok kaikuriuos Sovietų ukininkus Zeppelino atsilankymas labai nustebino. Vienas jų rašo Maskvos laikraščiui paklausimą, kad jis išaiškintų tą gamtos (phenomenos) reiškinį, —sidabrinį debesį, kurį jis matė beskrindant Maskvos link.

STREIKAI IR MAIŠTAI PILSUDSKIO DIKTATORYSTĘ

Varšuva.—Virš 10,000 lenkų darbininkų išėjo ant streiko vienai dienai protestuot prieš neseniai įvykusius valdžios diktatoriškus aktus. Streikierių didžiuma dirba metalų dirbtuvėse statymo industrijoj, audinyčiose ir saldainių fabrikuose.

Pradžioje šios savaitės, naujas kairiųjų parlamentariškas blokas, priešingas maršalui Pilsudskiui, premierui, laikė susirinkimą. Po susirinkimo įvyko maištas, laike kurio vienas civiliškis mirė ir keturi policininkai ir apie dvidešimt žmonių sužeista. Apie 100 žmonių suareštuota, dauguma iš jų su ginklais.

Vienas įvykio aprašymas paduoda, kad komunistų grupė atėjo pas tvarkingą politišką grupę beeinančią iš šalės ir šaudė į policiją, kuri saugojo tą vietą; bet valdžios pranešime visai nepaminėta apie komunistus. Valdžios pranešimas paduoda, kad kairieji išėjo iš svetainės dainuodami revoliucionieriškas dainas ir šaukdami, "Šalin Su Maršalu Pilsudskiu!"

Kadangi buvo moterų priešakyje, tai policija mėgino išvaikyt juos iš užpakalio, tada kas nors metė granatą, kuri sužeidė keletą žmonių, taipgi ir policijos aficierą. Paskui policija pasiėmė šautuvus ir šovė.

Susirinkimas turėjo but laikomas lauke, bet valdžia to neleido. Apie šį susirinkimą buvo plačiai paskelbtą, vienok tik 2000 iš visų Varšuvos gyventojų teatsilankė. Nors susirinkimo tikslas buvo sudaryt opozicijos bloką, tikrai pasidarė patrijotiška demonstracija prieš vokiečių lenkų rubežiaus ir Versaliaus Sutarties pakeitimą. Keletas rezoliucijų prieš dabartinę valdžią buvo priimta.

Varšuvos laikraščiai paduoda, kad riaušės įvyko tarp policijos ir opozicijos Radome, Katowice, Czenstochowe, Poznane ir Torune. Jie pridurė, kad daugelis demonstrantų Radome ir Katowice tapo sužeista.

Premieras J. Pilsudskis, skubiai veikdamas, kad neleidus elementams, priešingiems jo diktatorystei susivienyt, įsakė suareštuot virš dvidešimt lenkų vadų. Tarp areštuotų randasi: premieras Witos, buvęs seimo prezidentas; Dašinskis, buvęs ministeriu; prof. Barlicki, socijalistų partijos prezidentas ir buvęs vidaus reikalų ministeris Kiernik, kaimiečių partijos vadas.

Madame I. Cosmowsska, buvusi kaimiečių partijos atstovė, gerai žinoma už pasidarbavimą prieš karę del Lenkijos nepriklausomybės, buvo nuteista 6 mėnesiam į kalėjimą už prakalbą prieš maršalą Pilsudskį. Jos byla buvo išklausyta Liubline prieš didelę minią. Sekmadienį pasakė prakalbą Liubline, kad Lenkija gyvena po nesveiko žmogaus įstatymais.

LENKIJOJE PRIEŠAIS

Pavojus Gręsia Ispanijos Kabinetui

Madrid.—Skaitlingi policijos pulkai saugoja Barcelonos gatves iš priežasties streikų pasididinimo, ispanų pinigų kursas labai žemyn nupuolė ir kas svarbiausia, kad darbo unijos nutarė Madride eit iš vien su socijalistų partija, kuri yra republikoniška rinkimuose. Iš viršminėtų priežasčių, Berenguer kabinetas turėjo prieš save nelengvą padėtį. Prie to viso, avldžia prižadėjo atšaukt spaudos cenzurą ir leist, kad įvyktų vieši rinkimai ketvirtadienį.

Dar dešimt tuksatnčių darbininkų, taipgi su gatvių valytojų unijos nariais, prisidėjo prie streikierių, tai dabar išviso jų yra 40,000. Dauguma iš šio skaitliaus priklauso prie statymo unijų. Policijos kuopos ir rezervai sutvirtinta ir gatvės, kur savrbus statymo darbai buvo varomi, uždarytos. Barcelonos gyventojai turi eit pėkšti į darbą, nes transportacijos darbininkai sustreikavo. Pranešama, kad neramumo priežastis paeina iš ekonomiško atžvilgio, bet Barcelonoje dažnai prasideda didelės nelaimės.

Iš Tautų Lygos Posėdžių

Ženeva.—Frank B. Kellogg'as, buvęs Suvienytų Valstijų sekretorius, tapo paskirtas į Pasaulinį teismą. Briand'o Europos federacijos pasiulymas liglaikinai nusprestas; nauji nariai priimti į tarybą; taigi Tautų Lyga kreipėsi prie apdirbimo tarptautinių klausimų savo šešiose komisijose.

Mažiausia Tautų Lygos narė, Kuba, per savo atstovą Dr. Orestes Ferrara, Kubos ambasadorių Washingtone, laikė priešingumą prieš protokolą permainant Pasaulinio Teismo statutą. Protokolas, kuri Elihu Root pagelbėjo parašyt ir kurs stiprino Amerikos prisirišimą prie Pasaulinio Teismo, leido, kad taryba galėtų jį įvykdyt šį mėnesį, jei narys formališkai nesipriešintų, tokiu budu ratifikacijos butų nereikalingos. Visvien, trisdešimt keturios valstybės ratifikavo jį per vienus metus ir Suv. Valstijos sykiu su kitom dvyniom valstybėm formališkai pranešė, kad ne priešingos protokolo įvykdymui. Kuba viena tik priešinosi ir Taryba pranešė, kad protokolas negali eit galion.

Ekspliozija Laike Meksikos Nepriklausomybės Iškilmių

Meksikos Miestas.—Policija šiandien ištyrinėjo įvykusią nesuprantamą ekspliozią de la Constitution aikštėje, kuomet 50,000 žmonių ten susirinko švęst Meksikos nepriklausomybės sukaktuves. Jie laukė prezidento Ortiz Rubio, kuris turėjo pasirodyt ant palociaus balkono perduot į radio priimtuvus Meksikos nepriklausomybės šauksmą.

Staiga įvyko ekspliozija sukeldama didelį sumišimą. Ambulansai atvažiavo nuvežt sužeistus žmones į ligonines ir vėl buvo ramu. Ekspliozija atėmė gyvybę vienam ir sužeidė dvylika kitų. Prezidentas išėjo ant balkono, skambino laisvės varpą ir šaukė nepriklausomybės šauksmą, sykiu su minia ir iškilmės tęsėsi kaip paprastai, iki saulės užtekėjimo.

Nors visi spėja, kad bomba buvo įmesta į besilinksminančią minią, tačiau policija mano, kad negerai pasiustas rakietas įnuolė į kitą ugniatraškių grupę ir uždegė juos, kurie ir nulėkė į žmonių tarpą.

Anglijos Biznieriai Nori Naujo Pinigų Pamato

Londonas. — Manchesterio Pramonės Butas pasiuntė premieras MacDonaldui memorandumą, kad dabartinė anglų pinigų sistema yra viena iš svarbiausių trukdytojų pramonės atsigriebimui ir patare, kad valdžios ir Anglijos Banko ekspertai surastų tinkamus budus pataisyt.

Čia buvo atėję gandai, jogei senatorius King iš Utah valstijos prašė prezidento Hooverio sušaukt anglų—amerikonų konferenciją padanginti sidabro vartojimą ir vertę. Užsienių Reikalų raštinė negavo ikšiolai nė vieno tokios propozicijos žodžio.

Sykiu su memorandumu Manchesterio Pramonės Butas pasiuntė rezoliuciją, kurioje išreikšta nuomonę, kad dabartinio anglų išdirbysčių nuslopinimo priežastis yra trukdymai iš tautinių ir tarptautinių nusistatymų pusės ir kad Anglijos auksso pamato sugrąžinimas sukėlė daug rimtų sunkenybių.

Memorandumas sako, "Visai aiškiai matyt, jogei negali auksso produkcija kas metai užtaktinai pasidaugint, kad palaikius pilną pasaulio produktyviską apėmi ir užlaikius pelningą kainų lygumą pirkiniams. Nežinia ar tas paeina nuo tiek daug aukso sterilizacijos kaikuriose šalyse ar nuo aukso produkcijos sumažėjimo kas metai. Tik faktas yra, kad dabartinė pinigų pozicija yra vienas iš didžiausių trukdymų pramonės atsigriebimui abelnai ir vatos pramonei ypatingai. Aukso pamatas, paskutiniuose metuose, neveikė teip kaip pramoninkam visuomet pasakyta kad veiks. Paprasti biznieriai suprato: jei kainos nupūtė per daug aukso pamato sistemos, tai tą butų galima atitaisyt pigesniais pinigais. Bet dabartinis prispaudimas yra iš priežasties neperstojančio kainų puolimo, kurio dabartinė pinigų sistema negalėjo visai atitaisyt. Taigi, Manchesterio Pramonės Butas ragina valdžią veikt be jokio atidėliojimo, nes reikalinga del bedarbių problemos išrišimo ir kad anglų industrijų gerovė yra daug svarbesnė už bile kokį finansišką sprendimą."

Pramonės Butas, sako, kad aukso pamatas automatiškai pakėlė algas ir kainas ir taipgi padidino šalies skolas, tokiu budu prisidėjo prie padauginimo pramonės naštos, ypatingai eksportams.

Butėnas Dainuoja Budriko Radio Valandoj

Ateinantį šeštadienį rugsėjo 20 d. nuo 6 iki 7-tos v. vakaro iš WCFL radio stoties duodama eilinė Juozo Budriko lietuvių radio valanda. Tai bus ypatingai turtinga meno pajegomis radio valanda, nes ji yra rengiama Lietuvių Radio Valandos metinėms sukaktuvėms.

Programoje dalyvauja retas svečias, Lietuvos Valstybinės Operos baritonas, Jonas Butėnas. Iš kitų naujienybių išdėmėtina p-lė Gricaitė ir Vaidylų Choras. Atsisukite WCFL stotį 970 kl.

SHARKEY—SMARKIAI RUOŠIASI Į KOVĄ SU CAMPOLO

New York. — Jack Sharkey smarkiai lavinasi Stillman gimnazijoje. Jis kumščiuosis su Compolo, rugsėjo 25 d. š. Yankee Stadiume, New Yorke.

Sharkey oponentas lavinasi Orengeburge, N. Y. Abu yra geroje sveikatoje.

Pasekmės Vokietijos Reichstago Rinkimų

Berlynas.—Rinkimai Vokietijoje įvyko sekmadienį, rugsėjo 14-tą dieną. Visi vokiečiai, vyrai ir moterys, virš 20 metų turi teisę balsuot Reichstago rinkimuose. Kandidatai išrinkti pagal proporcingą atstovavimą kainavo $672,000 arba 2,800,000 markių. Tai brangiausieji rinkimai, kurie dar iki šioliai buvo.

Sekmadienio rinkimo pasekmės yra, kad dabartiniam kabinėtui gręsia pavojus ir todel Dr. Bruening turės gaut pagelbos iš socijaldemokratų partijos, kad jo kabinetas nesugriutų. Fašistai turėjo didelius laimėjimus ir gavo apie 6 milijonus balsų, laimėdami parlamente 101 atstovą, prisiekusių diktatorystės valdžiai. Dabartinė valstybės partija, kuri užėmė senos demokratų partijos vietą mažai laimėjo. Daugiausia iš eilės laimėjo: fašistai, komunistai, centristai, nacijonalistai ir žmonių partija.

Socijaldemokratai sutiko pagelbėt Dr. Brueningą prieš koki nors sujungtą fašistų, komunistų ir nacijonalistų užpuolimą. Naujas parlamentas susirinks kitą mėnesį.

Dabartinį Reichstagą sudarysių partijų atstovai: 143 socijaldemokratų atstovai gavusių 8,572,016 balsų, 107 fašistų su 6,401,210 balsu. 76 komunistų su 4,587,708 balsais. 68 cetnristai su 4,128,929 balsais. 41 nacijonalistas su 2,458,497 balsais. 30 liaudininkų su 1,576,149 balsais. 22 ekonomininkai su 1,360,585 balsais. 20 valstybininkų su 1,322,603 balsais. 17 bavariečių su 1,085,556 balsais. Ukininkų partija gavo 18 atstovų. Krikščionių socialistų 14, Valstiečiai 6, Hanoveriečiai 3, Žemės bundo 3, Konservatyvų 5 atstovai.

Su Babravičium į Lietuvą Spalio Mėnesį

Šiemet linksmą rudeninę Ekskursiją Lietuvon per Klaipėdą vadovaus niekas kitas kaip žymiausias Lietuvių Dainininkas Gerb. Juozas Babravičius. Ekskursija išvyks spalių 18 d., 1930 V.D. metais didžiausiu populiariu laivu "Frederik VIII," Skandinavų Amerikos Linijos iš New Yorko į Klaipėdą per Kopenhagena.

Tuo laiku susidaro daug žmonių norinčių tai Amerikos bedarbę lengvai praleist ir pigiai Lietuvoje pragyvent, tai apsižiurėt kur kokių biznių ar žemės nusipirkima arba visą žiemos sezoną linksmai su savaisiais praleist. Ši Ekskursija tikis smagiai ir linksmai praleist laiką lauve, nes gerb. Juozas Babravičius vadovaus ir prisidės palinksminti ekskursantus keleivius.

Klaipėdoj Ekskursiją pasitiks Šaulių Sąjunga. Ši Ekskursija rengiama ir paremta Lietuvių Laivakorčių Agentų Assosiacijos Amerikoje ir delto pasekmės šios Ekskursijos priklauso nuo kiekvieno Lietuvių agento ir keleivio išvažiuojančio spalių mėnesį.

Tadgi nuoširdžiai prašom paremt, kad ši Gerb. Juozo Babravičiaus nepaprasta Rudeninė Ekskursija puikiai nusisektų.

L. L. A. A. A.

LIETUVIAI!

SKAITYKITE ir PLATINKITE "AMERIKOS LIETUVĮ"

VYTAUTO DIDŽIOJO MINĖJIMAS IR VILNIAUS ŽAIZDA

Lietuvos praeities tyrinėtojai yra parodę, kad 500 metų atgal Vytauto valdoma Lietuva buvo pasiekusi galingos imperijos laipsnio ir kad tos galybės viršunė atatiko Vytauto vainikavimo dienai, butent 1430 m., rugsėjo 8 dieną.

Garsi Lietuvo istorinė praeitis yra mums dabar stiprus įrankis prieš tuos svetimšalius politikus, kurie vis dar nenori tikėt Lietuvos nepriklausomybės ateičiai vien del to, buk Lietuva neturinti istorinių savarankumo tradicijų. Kai Vytauto Didžiojo vainikavimo diena — rugsėjo 8—tapo paskelbta **Lietuvių Tautine Švente** ir reiškia Lietuvos galybės ir garbės viršunę praeityje,—tai musų laikais reikėtų skaityt **šviesiausiu atgimusios Lietuvos momentu,** tą neužmirštamą faktą, kada Lietuvos kariuomenė, išstumusi iš Vilniaus rusų bolševikų pulkus, Gedimino kalne iškėlė Lietuvos trispalvę vėliavą. Tas Vilniaus, kaipo Lietuvos sostinės, atvadavimas iš rusų įvyko 1920 m. rugpiučio 26 d. Tai yra didelės politinės reikšmės faktas.

Neilgai, tačiau, Lietuvos vėliava plevėsavo Vilniuje vos pusantro tik mėnesio: klatingi lenkai, spalių 7 dieną pasirašydami sutartį Suvalkuose ir pasižadėdami Vilniaus neliest, — spalių 9 d. įsiveržė į Vilnių ir ten įsiviešpatavo, kaip Jogailos laikais.

Anais praeities laikais Vytauto genijus išvarė lenkus iš Vilniaus. Kas paliuosuos Vilnių musų laikais? Stebuklų bei katastrofų nelaukiame. Tik tvirtai organizuota Lietuvių Tauta sąmoningai ir nepailstamai žingsnis po žingsnio eidama prie tikslo, — išvaduos Vilnių ir vėl jį padarys suvienytos Lietuvos sostine, kaip kad buvo Vytauto laikais.

Lietuviai nereikalauja nė sprindžio svetimos (lenkų) žemės. Tegul lenkai kolonizuoja Vilniją, tegu mėgina įtikinti pasaulį, kad Vilniaus krašte lietuvių jau nebėsama, — tuščios jų pastangos. Vilniaus krašto gyventojai kaip buvo taip ir liks ištikimi savo gimtąjam kraštui, —Lietuvai, o lenkus skaitė taip ir skaitys atėjunais ir grobikais.

Negalime todel tylėt, kai Vilniaus krašto atėjunai mindžioja vietos gyventojų — lietuvių teises ir varu jiems bruka nusibodusią lenkų kulturą."

Tų spirginančių musų jausmus ir protą klausimų negalėsime nusikratyt kolei Vilnius neatvaduotas. Kaip ten bebutų, vienas dalykas yra aiškus: žodžiais Vilniaus neatvaduosime; reikalingas darbas, reikalinga žengt, o žengt, o nę ant vietos stovėt.

Visoje Lietuvoje veikia galinga "Vilniui Vaduot Sąjunga." O kodel tokios Sąjungo nera tarpe Amerikos lietuvių? Juk gan greit visos Amerikos lietuvių didžios ir mažos draugijos bei susivienijimai stovi už Vilniaus atvadavimą; juk berods visos Amerikos lietuvių politinės srovės Vilniaus vadavimo reikalą yra įsirašiusios į savo programas; juk veik visose didesniose ir mažesniose lietuvių kolonijose Amerikoje buvo ir yra dedamos Vilniaus reikalams aukos ir rengiami įvairus parengimai; juk ir dabar šiais Vytauto Didžiojo metais yra steigiami didžiuliai komitetai ir rengiamos įspudingos iškilmės, kaip va Baltimore, New Yorke, Waterbury, Chicagoj ir kitur.

Šiemetiniai spalio 9-tos dienos minėjimai turėtų but visuotini ir reikšmingi.

Visi gerai atsimename kaip vienas išdidus lenkas akivaizdoje viso pasaulio paklausė Lietuvos delegato: karas? ar tai ką? —Atsakymas buvo: taika. Bet kokia gali but "taika" be teisybės, kai Vilniaus žaizda negija? Kokia gali but toji "taika," kada po jos pamatu norima užkast sulaužytos teisės (Suvalkų sutarties) skeveldras? **Teisybės!** —štai ko Lietuva reikalauja!

Bet spalio 9 dienos minėjimas privalo but kas metais reguliariai atliekamas, — kaipo teisybės reikalavimo diena, kaipo lenkų papildytos nedorybės "momento" ir kaipo vilniečių lietuvių suraminimo ir jiems moralės bei materialės pagelbos suteikimo diena.

Šiam didžiam darbui turėtų vadovaut **Amerikos Lietuvių Vilniui Vaduot Sąjunga.** Tos Sąjungos įkurimo pradžia galėtų but padaryta per Vytauto Didžiojo iškilmes. tai tikrai butų dar vienas rimtas žingsnis Viniaus link.

P. Žadeikis, L. G. K.

! ŠVIESKIMES !

REIKALINGI TUOJAU

AMERIKOS LIETUVIUI

pavienių numerių

PARDAVINĖTOJAI

Jei pats negali,

gauk mums kokią krautuvę, kuri galėtų tai padaryt. Mes prisiųsime laikraščio numerių sulig reikalavimo.

Amerikos Lietuvio pavienių numerių pardavinėtojai gauna 50 nuošimtį.

Amerikos Lietuvio prenumerata Suv. Valstijose — $1.50; Lietuvoje — $2. Kas užrašys ir prisiųs mums vieną naują skaitytoją, tas gaus dolerio vertės knygų **DOVANAI** pasirenkant iš musų katalogo. Kreipkitės —

Amerikos Lietuvis

14 Vernon St., Worcester, Mass.

Ką Sako Pulkininkas Rusteika Apie Įvykusį Ant Jo Užpuolimą

Kriminalinės policijos direktoriaus pulk. leitenanto Rusteikos sveikata žymiai sustiprėjo ir jis jau pasakoja apie pasikesinimą jį nužudyt.

—Su Vaitkevičium susitikau pirmą kartą ir jis pareiškė, kad pamatęs Voldemaro nepatriotiškumą, nutaręs pasitraukt iš voldemarininkų ir galįs valdžiai pranešt visą, ką žinąs. Del to buvo susitarta susitikt "Kontinent" viešbuty. Susitikus, jis tikrai pradėjo daug ką pasakot. Tuo laiku įėjo Pupaleigis ir abu su revolveriais atrėmė į mano smilkinius, šaukdami "rankas aukštyn."

Turėdami atkišę į mane revolverius jie sakė, kad mieste esąs Voldemaro šalininkų sukilimas ir visa valdžia jų rankose, o man nieko bloga nebusią. Jie paėmė iš manęs piniginę su pinigais neva valstybės reikalams. Aš pareikalavau iš jų kvitos už paimtuosius pinigus. Žinoma, man toks dokumentas buvo nereikalingas, bet tuo aš norėjau užtęst laiką. Man tas pavyko: kurį laiką jauni žmonės su manimi kalbėjosi laikydami rankose revolverius. Jie pareiškė norį mane surišt, bet nieko blogo nedarysią. Vaitkevičius laikė prieš mane revolverį, o Pupaleigis surišo ir užkišo burną. Jie su manim vis dar kalbėjo.

Staiga aš pastebėjau, kad Vaitkevičius padavė ženklą Pupaleigiui, kuris prišoko prie manęs ir revolverio rankena smogė man į galvą. Jis taikė į smilkinį, bet gerai nepataikė, tad ir apsvaigęs neilgai buvau. Aš pabudau nuo baisaus skausmo. Įsivaizduokit, aš gulėjau ant grindų ant nugaros, rankos užrištos iš užpakalio. Ant manęs nusilenkęs Pupaleigis ledo šaltumu apnuogino mano krutinę ir įsmeigė peilį. Manydamas, kad aš jau miriau, jis išbėgo iš kambario ir pateko į viešbučio savininko Krokino glėbį. Pulk. leit. Rusteika prezidento aktu pakeltas į pulkininko laipsnį.

TARDOMA 11 ASMENŲ

Iš oficialių šaltinių sužinojome, kad santyky su užpuolimu ant kriminalės policijos direktoriaus pulk. Rusteikos Kauno sunkiųjų darbų kalėjiman uždaryta šie asmenys: teroristai Vaitkevičius ir Pupaleikis, buvusis Varnių teismo tardytojas Petras Požėla, Kazys Šileika, studentas Švietkauskas, studentas Ant. Povilauskas, inž. Staikunas ir Gedeminas VI forte karo kalinis Gineitis, Verbickas, karo ligoninės arešto palatoj Mačuika. Juos visus tardo svarbių bylų tardytojas Morkeliunas. Dabar prokuratura ir teismo tardytojai tardo viso 11 asmenų. Tardymas jau davė labai svarbios medžiagos.

KĄ SAKO VALSTYBĖS GYNĖJAS DĖL UŽPUOLIMO ANT RUSTEIKOS

Besikalbėdamas su laikraščių korespondentais Valstybės Gynėjas pareiškė, kad del padaryto užpuolimo yra suimta iš viso dvidešimt žmonių. Tarp jų buvęs Prof. Voldemaro adjutantas Verbickas, Macuška ir Ginaitis. Du iš jų pavietoti karo kalėjime, o Macuška kaipo džiova sergantis, patalpintas karo ligoninėj ir laikomas ligonių skyriuje.

Užpuolimas yra įžiurimas kaipo politiškos žmogžudystės apgalvotas žygis, paeinantis iš slaptos organizacijos "Geležinis Vilkas".

NUSIŠOVĖ DIDELIS VAGIS

Kaune Ukmergės plente 25 d. rugp. rastas nusišovęs pasprukęs iš policijos rankų didelis vagis Miškinis Pranas. Jis tik iš Lietuvos Koperacijos b-vių sąjungos yra pavogęs įvairių prekių 22,121 litų sumai. Be to, jis buvo dar padaręs kitų vagysčių. Jis buvo sugautas Butrimonyse savo automobily ir iš tęn vežtas į Kauną. Bet ties Aleksotu Miškinis buvo iššokęs iš automobilio į krumus.

4 KLESŲ VAGILKA PADARĖ 80 VAGYSČIŲ

Policija Aukštojoj Panemunėj suėmė didelę vagilką Ruseckaitę Kazę, kuri padarė, kaip policija nustatė , 80 vagysčių. Daug vogtų daiktų ji per savo sėbrus parduodavo Prienuose. Dalis vogtų daiktų atrasta ir grąžinamo nukentėjusiems. Ruseckaitė yra gimusi Latvijoje ir baigusi 4 klases.

NAUJA UKININKYSTĖS MOKYKLA

Nuo šių metų rugsėjo mėn. 1. dienos Žemės Ūkio Ministerija steigia naują žemesniąją Žemės Ūkio mokyklą agranomo Vladimiro Zubovo dvare — Dabikinėje. Šios mokyklos, kaip ir kitų veikiančių žemesniųjų žemės ūkio mokyklų, tikslas—paruošt sąmoningus ūkininkus. Mokslas per dvejus metus. Už mokslą mokėt nieko nereikia.

Į mokyklą priimami berniukai ir mergaitės ne jaunesni kaip 15 metų ir baigusieji pradžios mokyklą. Tiems, kurie neturi pradžios mokyklos baigimo liudijimo, reikia laikyt patikrinamuosius egzaminus iš lietuvos kalbos ir aritmetikos. Mokslas prasidės spalių mėn. 1-mą dieną. Prašymus reikia siųst šiuo adresu: Dabikinės žemesniosios žemės ūkio mokyklos vedėjui. Dabikinės dvaras, Akmenės paštas, Mažeikių apskritis.

Žemės Ūkio Departamentas

LABAI PATOGI IR LINKSMA KELIONĖ Į

LIETUVĄ

ŠVEDŲ AMERIKOS LINIJA

(Swedish American Line)

PATOGUS SUSISIEKIMAS

NEW YORK—KLAIPĖDA

(Via Gothenburg)

Lietuvių Laivakorčių Agentų Sąjunga Amerikoje rengia

RUDENINĘ EKSKURSIJĄ

Naujame Motorlaivyje

KUNGSHOLM

EKSKURSIJOS VADAS P-NAS J. V. ADOMAITIS

Lietuvos Šaulių Sąjungos Spaudos Atstovas

IŠPLAUKS IŠ NEW YORKO SPALIO 11-tą D. V. D. M.

Laivų Išplaukimai Iš New Yorko:

M. S. KUNGSHOLM ..... Šešt. Rugsėjo 13
S. S. DROTTNINGHOLM .... Šešt. Rugsėjo 20
M. S. GRIPSHOLM ..... Šešt. Spalio 4
M. S. KUNGSHOLM ..... Šešt. Spalio 11
S. S. DROTTNINGHOLM ..... Šešt. Spalio 18

Spalio 11-tą dieną išplaukia Lietuvių Ekskursija į Lietuvą.

Del platesnių informacijų kreipkitės pas arčiausį Tamstai agentą arba bent kurią musų Linijos raštinę. Gauk lietuvių kalboj specialiai atspausdintą cirkuliorį apie Liniją. Gaunami pas agentus ir musų raštinėje. Rašyk:

Swedish American Line

10 State Street — Boston, Massachusetts

SVEIKATA

SVEIKATA REIKALAUJA GERŲ LOVŲ IR UŽKLODŽIŲ

Miegamojo kambario svarbiausias rakandas tai yra lova. Suv. Valstijų Agrikulturos Departamento Namų Vedimo Skyrius pataria, kad jeigu nėr daug pinigų pirkt namo rakandų geriaus apsieit be įvairių, nesvarbių rakandų, bet pirkt geras lovas ir gerus šienikus. Tas žymiai prisidės prie sveikatos.

Šeimininkė gali namie pasiut šienikui nebaltinto muslino užvalkalą, kuris lengvai skalbiamas. Ant užvilkto šieniko padėk lengvą vatinę paklodę, irgi skalbiamą. Tą paklodę galima pirkt arba namie lengvai pasiut iš muslino ir vatos, arba galima vartot seną šviesios spalvos kaldrą.

Namie pasiutos paklodės ir priegalvio užvalkalai geriau tinka ant lovų ir kartais drutesnės, bet pirktos daugiau ekonomiškos.

Paklodės turi but 24 arba 36 colių platesnės ir ilgesnės už sieniką, nes galai ir šonai turi but įlenkti po šieniku. Reikia vartot dvi paklodes. Ant vienos atsigult, o su kita užsidengt, ant antros galima padėt kaldras. Tas švariai užlaikys lovos uždengalus. Antrą paklodę ir įlenkt po šieniku tik viršų atlenkt ant kaldrų.

Paklodės viršinis galas turi but apsiutas apie 2½ colius, o galinis nuo 3/4 1 colio.

Minkštos, pukuotos kaldros, vilnonės, yra geresnės, ir jeigu gerai prižiurėtos ilgiau laikys. Vatinės kaldros, kuomet naujos, tai šiltos, bet po kelių metų neduoda jokios šilumos. Jeigu kaldros turi kitokios spalvos briauną, lai ir briauna buna geros vilnonės rušies.

Patartina, kaldrai pasiųs apdengalus. Vieną iš minkšto audeklo ir ant tos kitą gražios spalvos užvalkalą. Senoviškos namie padarytos kaldros, susiutos iš šmotelių negan šiltos. Kuomet lova viskuo uždengta, ant lovos ir pagalvių uždėk gražią užklodę kokios lengvos medžiagos. Jos lengvai išskalbiamos ir nebrangios. Patartina visuomet turėt dvi užklodes ir lovos visuomet bus švarios. **F.L.I.S.**

Sodoma ir Gomora Kyla iš Žemės

Palestinoj ties Jordano upės žiotimis į Negyvąją jurą kasinėjimai buvo pradėti 1929 m. jezuitų vienuolių. Ir štai dabar dviejose vietose, per pusę kilometro atstumo, rasta Sodomos ir Gomoros liekanų. Kad tai Sodomos ir Gomoros buta, liudija atkasti sudegusių namų griuvėsiai, žmonių griaučiai ir ypač pelenų sluoksnis, kuris rodo, kad miestai kadaise yra sudegę. Namų statybos stilisu leidžia spėt, kad miestai busią buvę pastatyti 3000 metais prieš Kristaus gimimą ir kad, gal but, po tukstanties yra nudegę. Iškasenos padėtos Romoje, popiežiaus biblijiniame institute, kurio iniciatyva ir kasinėjimai buvo daryti.

Kita, Haverfordo, ekspedicija daugiau dėmesio atkreipė į levitų miestą Beth-Semes Judos giminės srity, į vakarus nuo Jeruzalio. Jau 1911 ir 1912 metais ten nemaža kasinėjo Ducan Mackenzie ir F. G. Newton. Nuo 1928 metų ten dirba minėtoji Haverfordo ekspedicija, kuri jau pasiekė vidurinę bronzos gadynę (Maždaug, 2000 ligi 1600 metų prieš Kristaus g.), vadinas, Kaanano, arba priešizraelitinius laikus. Atkasti dideli namai. Paskiau didelė krosnis puššešto metro gilumo. Šita krosnis, manoma, užsiliko iš ankstyvosios bronzos gadynės, svarbiausi radiniai—tai dubens pavidalo lempos, kurios turi septynius vamzdžius, o ne vieną, kaip žinomosios Kanaano lempos. Dar rasta lenta iš molio su deivės Astartos atvaizdu. Įdomu, kad ąsuočiuose dar yra užsilikę žirnių, razinkų ir slyvų. Tiesiog nuostabu, kokie sveiki tie vaisiai tebės. Prof. Elihu Grant, Haverfordo ekspedicijos vedėjas, sako, kad tai atkasta Beth-Semes'o dalis iš vidurinės bronzos gadynės. Tačiau dar vis nesurasta, kaip tada šis miestas vadinosi.

JAU SAULUTĖ NUSILEIDO

Jau saulutė nusileido
Už tamsių miškų
Ir mėnulis užtekėjo
Tuoj savo laiku.
Ir į žemę atsigrįžęs
Veidu nekaltu
Kaž-ko liudnai, liudnai žiuri
Tarp ukų tirštų,
Lyg kad, rodos, kaž-ko ieško,
Bet negal atrast,
Lyg kad, rodos, nor' kalbėti,
Mus jausmus suprast,
Veltui, šviesus mėnesėli,
Tu dairais į mus,
Nes niekuomet negalėsi
Suprast mus jausmus,
Tavo šviesa sidabrinė
Vargų nenušluos,
Mus likimo nepagerins,
Sielos nepaguos.
Visa, ką nakties tyloje
Gali padaryt,
Tai nuliudusią krutinę
Saldžiai užmigdyt.

J. Naruševičius

JUOKAI

ŽINO SAIKĄ

—Ir vėl namon girtas, kaip kiaulė!—bara žmona mėgstantį išsigert savo vyrą.—Kaip tau ne gėda! Net gyvulys gerdamas žino, kada jam gana!...

—Baisus dalykas! Vandenį gerdamas ir aš žinau saiką.

KARŠTAS KAVALIERIUS

—Jonai ,nedrįsk manęs bučiuot. Žinai, besibučiuojant persiduoda visokių ligų bakterijos.

—O mano brangioji, Onyte! Aš bučiuoju taip karštai, kad visos bakterijos, jeigu ir butų, galą gautų.

GERAS BIZNIS

—Paskutinį savo gyventoją aš išmečiau iš buto už tai, kad jis per 4p mėnesius nemokėjo nuomos.

—Puiku, aš imu jusų butą tomis pačiomis sąlygomis.

VEIDO GRAŽUMAS

ROJAUS VEIDO GROŽYBĖS LAŠAI ir naujai išrastas Muilas tik už vieną dolerį! Ši nuolaida tik ant 30 dienų. Kurie pasiskubinsit, sutaupysit—— $1.25.

Tikrą naturališką veidui gražumą suteikia tik Rojaus Veido Grožybės Lašai su naujai išrastu Muilu.

Siųskit dolerį registruotam laiške arba Money Orderį, šiuo antrašu: —

BLUE ROSE LABORATORIES
69 Bond St., Dept. B.
Elizabeth, N. J.

(Iškirpę šį kiuponą, pasiųskit mums)

Vardas .....

No. ir gatvė .....

Miestas ir Valstija .....

PERKAME

Lietuvos
Laisvės
Paskolos
Bonus

Kreipkitės—

Amerikos Lietuvis

14 Vernon Street
Worcester, Mass.

Žymiausio Lietuvių Dainininko

Juozo Babravičiaus

— Rengiama —

DIDELĖ RUDENINĖ EKSKURSIJA

LIETUVON

Skandinavų Amerikos Linijos

Populiariu ir Dideliu Laivu

"FREDERIK VIII"

Iš New Yorko Spalių 18 d. V.D. 1930 m.

Į KLAIPĖDĄ

Per Kopenhageną

Nevėluokit — Ruoškitės iš Kalno

Visais Ekskursijos Reikalais Kreipkitės
Pas Savo Agentą arba

SCANDINAVIAN-AMERICAN LINE

27 Whitehall Street — New York City
248 Washington Street — Boston, Mass.
130 No. La Salle Street — Chicago, Ill.

LIETUVOS ŽINIOS

NAUJA ĮMONĖ

Šiemet Atstravo dvare (2 kilometrai nuo Biržų) įsikurė bendrovė "Siulas." Ši b-vė įrengė minėtame dvare linų ir pakulų verpimo fabriką. F-ką manoma paleist š.m. spalių mėnesy. F-ko tikslas vietinę žaliavą (linus ir pakulas) perdirbt į siulus. Juos manoma parduot vietinei rinkai ir eksportout į užsienį. F-ko produkcija sieks apie 250 tonų gatavų siulų per metus.

F-kui mašinos jau pastatytos ir telieka baigt priruošiamieji darbai. Vienoj pamainoj dirbs apie 40 darbininkų, daugiausia moterų. F-ko ekonominis tikslas sumažint suvartojimą iš užsienių įvežtų medvinių siulų, pakeičiant juos savo gaminiais — geresniais lininiais siulais. Jis tikisi aprupint vidaus rinkos reikalavimą.

Amerikos Lietuvis
The American Lithuanian Weekly published every Thursday by Gabriel A. Kybą, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Yearly subscription: in U.S. $1.50
In Foreign Countries 2.00
Single copies ..... 5 cents

Advertising rates on application.

Amerikos Lietuvis savaitinis laikraštis, eina ketvirtadieniais, leidžiamas G. A. Kybos, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Metinė Prenumerata S. V. $1.50
Užsieniuose 2.00
Atskiri egzemplioriai .... 5 centai

Prenumeratos pradžia skaitosi nuo užrašymo dienos. Prenumerata turi būt apmokėta iš anksto.

Entered as Second Class Matter September 29, 1914, at the Post Office at Worcester, Mass., under the Act of March 3, 1879.

Kaip Jaunuoliai Rengiami Prie Karo

Vokiečių laikraščiai guodžiasi, kad per Versalės sutartį nustojo teisės tinkamai paruošt karui savo jaunuomenę ir paduoda interesingų žinių apie jaunuomenės parengimą kituose kraštuose, kaip tai:

LENKIJOJE jau nuo 15 metų amžiaus vaikinai pradedami mokint mokyklose, kaip apsieit su ginklais. Nuo 19 iki 21 metų gali mokytis į pa-aficierius arba rengtis į karininkus. Šalia to lenkų jaunuomenė tampa kas metai po 4—6 savaites kariškai miklinama, suvarius į vieną vietą lyg kokią kariuomenę. Iš viso surenkama apie 650,000 jaunuolių, kurie dar ir tautiškoje dvasioje tampa pamokinami.

RUSIJOJE ir beveik taip pat kaip Lenkijoje, tik ten jau nuo 10 metų kudikiai tampa prie ginklų vartojimo pamokinami. Nuo 16 ligi 19 metų jaunuoliai atlieka vadinamą "karišką parengimą" pagal atskirus ginklų skyrius: infantrija, armotininkai, granatų mėtytojai, kulkosvaidininkai. Šalia to įkalamas visiems politiškas susipratimas. Reikia pažymėt, kad rusai turi naujausių išradimų ginklus. Rusijoj kaip ir Lenkijoj mokyklos yra kariškam parengimui taikomos.

PRANCUZIJOJE jaunuomenė nuo 18 metų, jei kokiai jaunųjų draugijai priklauso arba mokyklą lanko, taipgi kariškai lavinama. Dykai gauna apsiginklavimą, kariškus drabužius ir municiją, taipgi duodami jiems dideli palengvinimai važiuojant traukiniais ir kitomis valdiškomis susisiekimo priemonėmis. Ligi tikros tarnybos jaunuoliai išmokinami į pa-aficierius, ir net ligi kandidatų į karininkus.

ITALIJOJE, pagal valdžios išleistą padavadijimą, kudikiai nuo 8 ligi 14 metų turi atlikt priverstiną karo mokslą mokyklose. Nuo 14 ligi 18 metų burniškai lavinami ir išmokinami vartot ginklus. Nuo 18 metų jaunuoliai privalo atlikt tarnybą vadinamoj fašistų milicijoj. O todel tikrojoj tarnyboj trumpiau tarnauja ir gali greičiau gaut aukštesnį laipsnį. Jaunuoliai atlikdami karišką mokslą privalo butinai dalyvaut kariuomenės manevruose.

ANGLIJOJE po karo tapo panaikintas tarnavimas kariuomenėje, bet tam prieš, sustiprintas kariškas parengimas jaunuomenėje. Vien tik pačioje Anglijoje kasmet tampa gerai kariškai išmokyta apie 650,000 jaunuolių, o priskaitant Anglijai priklausančius kraštus, kariškai išišlavintos kariuomenės skaičius patieks daugiau kaip vieną milijoną žmonių. Valdžia jaunuoliams duoda dykai ginklus, drabužius ir municiją. Kas metai buna nulaikomi dviejų savaičių manevrai. Nuo 15 metų jau leidžiama stot į tikros kariuomenės eiles savanoriu.

ČEKOSLOVAKIJOJE pradedami kariškai lavint jaunuolius nuo 18 metų. Jų surenkama kas metai apie pusę milijono vyrų. Kariškai apginkluoti. Dalyvavimas kariškose jaunųjų organizacijose yra butinas.

LIETUVOJE juanuomenė neturi priverstinos kariškos mušktros. Jaunieji kariškai pasirengt gali aukštesniose mokyklose, o kiti vėl šaulių Sąjungoje. Taip panašiai daroma ir kitose Pabaltės valstybėse.

LIETUVIAI!
SKAITYKITE ir PLATINKITE
"AMERIKOS LIETUVĮ"

GAILESTINGUMAS YRA DIDŽIAUSIS DAIKTAS

Kaip nerinktum 100 didžiausių pasaulio žmonių prie jų turi priskaityt Dantę, Miltoną, Homerą, Karolį Didįjį, Konfučijų, Sokratą, Platoną, Mozę, Mahometą, Šekspyrą, Cezarą, Niutoną, Napoleoną, Aristotelį, Lincolną, Buddą.

Tačiau parašius tikrąją pasaulio istoriją, pažinus vertenybes ir patyrus, palaiminimus, žemės istorijoje, aukščiau visų kitų iškyla Jėzaus Kristaus vaizdas, viešpataujantis ant tos istorijos kaip koks didelis kalnas, beviešpataująs ant klonių ir žemų kalnų aplink jį.

Visi šešiolika šitų vardų yra verti savo vietų tarp didžiausių žmonių. Šekspyras, Homeras ir Dantė yra trys didžiausi rašytojai, kokie kuomet gyveno.

Karolis Didysis, Napoleonas, Cezaris yra trys didžiausi karžigiai, nors kai kas į Karolio Didžiojo vietą padėtų Aleksandrą Didįjį, nors Karolis Didysis buvo kuringas statytojas, kurio darbai tebėra ir po šiai dienai.

Sokratas, Platonas ir Aristotelis yra trys didžiausi filosofai, Aristotelis, turbut, buvo išmintingiausias žmogus, kokis kuomet gyveno, turėdamas savo galvoje daugiau žinių, negu jų kuomet buvo kokioj kitoj galovj.

Konfucijus, Mazė, Budda ir Mahometas yra keturi tikybiniai vadai, kurių įtaka į tikybinę žmogaus mintį buvo didžiausia, jei neskaičius krikščionybės.

Konfucijus tikrindavo įrodymais, Mahometas versdavo prievarta, didysis tautos įstatymų leidėjas Mozė nuvertė pavergiančią faraonų galybę; Budda davė atžado ir pasiaukonės pavyzdį.

Niutonas, turbut, yra didžiausis iš visų pasaulės mokslinių galvotojų ir astronominių matematikų.

Šeši didžiausi jų yra Kopernikas, Tycho, Bradre, Kepleris, Galilėjo, Deskartas, Niutonas. Visų didžiausias yra Niutonas.

Minties milžinai, veiksmo milžinai, ir prasinešusieji genijai žmonijos istorijoje yra šitie šešiolika. Nekurių truksta, kurie turėtų buti įterpti į jų tarpą, pavyzdžiui, Beethoven, Michelangelo, Archimedas. Bet negalima surinkt į kruvą tokių vardų, kurie praneštų šituos vardus.

Tačiau jie yra nieku, palyginus juos su viešpataujančiais ant jų vardu.

Keltaširdis Linkolnas, gal kilniausias iš jų visų gerume, gražus savo tragingaja mintimi ir atsidavimu, ilgai gyvuos žmonių širdyse, tačiau jį pažįsta tik Amerika.

Kiekvienas jų turi savą šalį, savus garbintojus, savąjį ribotos galios darbą.

Gi visas pasaulis, visa visata yra toji sritis kur veikia ir valdo Kristus. Laikas palaidos visus kitus, bet Jo vardą laikas tik dar skaistesniu ir garbingesniu padarys.

Jis nebuvo karingas, kaip mahometonybės įkurėjas Mahometas. Priešingai, savo sekėjams jis liepė atsukt kitą žandą, jei kas mušė juos per vieną. Jis turėjo tik vieną prisaką, "Mylėkite vienas kitą."

Ne daug žodžių tebuvo pas Jį; trumpas pamokslas ant kalno, turi savyje Jo pareiškimą pasauliui — viltį ir suraminimą lėtiesiems, vargšams; tie, kurie rauda "turi but suraminti."

Viltį tiems, kurie kenčia dabar, pagelbą tiems; kurie yra kibely; suraminimą nelaimingoms moterims ir vaikams. Vietoje filosofijos mokint, Jis mokino malonumo, gailestingumo, švelnumo; vietoje žemiškosios garbės, Jis mokino pasišventimo. Tai toks buvo Jo gyvenimas.

Jis užtarė nelaimingą nusidėjusią moterį; liepdamas vyrams, pasiruošusiems akmenimis ją užmušt, kad pirmas mestų akmenį į ją tas, kuris yra be nuodėmės. Ir jiems su gėda nuėjus šalin, Jis tarė tam nelaimingam daiktui, klupančiam ties Jo kojoms: "Jei aš tavęs nekaltinu; eik sau ir nenusidėk daugiau."

Jis grumeno žiauriesiems, kad jiems geriau butų, jei girnų akmuo butų pririštas jiems prie kaklo ir jie butų paskandyti juroje, negu, kad jie pakenkia vienam vaikelių, kurių "angelai visuomet mato danguje esantčio mano tėvo veidą."

Puikus yra genijų darbai, didžiausių žemės vyrų posiekiai, pradedant Taliunu, mokinusiu graikų civilizacijos priešaušry, ir baigiant Einsteinu, įsigeidusiu visatą išmatuot ir aprėžt ją mums dabar.

Pasak Talio, kariškoji garbė yra puikus daiktas, filosofinis gilumas yra nuostabus savo įtikinamąjos iega, tačiau viltis yra pati duona vargnigam žmogui.".

Kristus yra vilties šaltinis, tikslu padrąsinti beturčius ir nelaimingus. Jis sako jiems: "Mano Tėvo rumuos yra daugybė bustų; jei taip nebutų, aš jums pasakyčiau, Aš einu jums vietą prirengt."

"Ir jei nuėjęs prirengsiu jums vietą, aš sugrįšiu atgal ir priimsiu jus pas save, idant ten, kur aš esu ir jųs galėtumete but." (Šv. Jonas 14:2:3).

Pasižvelgus praeities istorijoj į kiltenybes, ant kurių matos didžiausi pasaulio vardai, už jų visų ir augščiau jų visų matos vienas vardas, vienas vidas, viena garbė, temdanti visus kitus.

Visų didžiausias daiktas yra gailestingumas ir visų didžiausias iš tų, ką gyveno šitoje žemėje, yra Kristus, vilties davėjas ir gailestingumo mokintojas.

Jis mokino malonumo, gailestingumo ir savo paties gyvastį atidavė. J—as

—o—

Lietuviai Karaliaučiuje

Pasirodo Karaliaučiuje esą gan daug lietuvių. Daugiausia lietuvių galima sutikt tarpe žvejų. Jie Karaliaučiun atvažiuoja du kartus į savaitę su žuvimis. Senesnieji žvejai dar visai gerai kalba lietuviškai, tik, žinoma, daug maišo vokiškų žodžių. Jaunosios žvejų dukterys jau blogiau kalba už savo tėvus, reikia smarkiai įtempti dėmesys, norint ką suprast. Žvejų mergaitės—tikros lietuvaitės, linksmos, kai kurios moka lietuviškų liaudies dainelių. L. A. korespondentui teko atsilankyt pas vietinius žvejus. Žvejų dukterys labai prašė lietuviškų dainų tekstų, meliodijas, girdi, pačios pritaikysiančios. Sužinoję, kad laive yra vienas iš Kauno, visi žvejai sukruto, subėgo pasiteiraut apie savo senąją tėvynę. Labiausiai juos įdomavo, kaip Lietuvoje žmonės gyvena, ar ne geriau, kaip čia, ar nevertėtų grįžt Lietuvon.

Daugiausia Karaliaučiun lietuvių žvejų atvažiuoja nuo Tilžės, ten, kaip jie tvirtina, yra labai daug lietuvių. Senesnieji žmonės dar visi moką lietuviškai kalbėt, tik jauniejie jau smarkiai suvokietėję. Žvejų pragyvenimo šaltiniai esą du: žuvys ir daržovės.

Ir tikrai įdomiai atrodo: eina Karaliaučiuje po laivus ir girdi lietuviškai kalbant.

B to, žvejai labai domėjosi lietuviškais pinigais, atvirutėmis.

Karaliaučiuje teko sutikt vieną pilietį, kuris, kaip pasirodė, esąs neoficialus vietinių lietuvių vadas. Jis tvirtina, kad Karaliaučiuje esą apie 10,000 lietuvių. Šis vadas dažnai lankąs žvejus, pasakoja jiems apie Lietuvos naujausius įvykius, mat, jis skaitąs Kauno deinraščius.

—o—

Kiek Kainavo Europos Karas

Europos karas 1914—1918 m. tęsėsi 1561 dieną. Per karą kasdieną žudavo 6400 kareivių, t.y. į veiną minutę 4 kareiviai. Viso karo laukuose žuvo apie 10 milijonų kareivių. Jei prie šito kaičiaus dar pridėt sužeistuosius ir mirusius nuo ligų kareivius ir žuvusius civilinius piliečius, tai gausime, kad per karą viso žuvo apie 30 milijonų žmonių. Lygiai tiek žutų žmonių, jei kas dieną laike 70 metų skęstų garlaivis su 1000 keleivių.

Po karo liko 9 milijonai našlaičių. 10 milijonų žmonių turėjo apleist savo namus. Sunaikinto turto vertė siekia 500 bilijonų dolerių. Tokia pinigų suma galėtų atsirast tik tuomet, jei nuo Kristaus gimimo dienos žmonės kas valandą taupytų po 30,000 dolerių.

Paskandintų per karą laivų kaina taip pat siekia 4 bilijonus dolerių. Sunaikintų namų kaina 10 bilijonų dolerių.

ARUTIS

Per Skausmus Į Laisvę

(Trumpas Scenos Vaizdelis)

Pirma Lietuvaitė

Mano širdis reile plasta
Liudnaus tėviškės likimo,
Kur likimas—vaidų klasta
Veda ją prie sunykimo.
Neskamb' tėvynėj sesučių dainos
Malonios skambios aidesiais plaukė;
Sunkus likimas ir laikai mainos,
Nes priešas slėgia, jos syvus traukia.
Jie be kilnesnių žmogiškų jausmų
Naikin' gimtinę, gražius jos klonius,
Ta visam matant verd' širdis skausmu.
Kaip sužvėrėję žudo mus žmones,
Delto linksmybių nėr mųs tėvynėj,
Delto gėdulo rubą nešioju,
Nes mųs' šalelė, tikra kankynė
Skausmuos', dejonės' beašaroja....

Senelis

Nenustok viltis, dukra tėvynės,
Nes nebus lemta visad vergaut.
Nusilpnės engėjai kitus bekankinę,
Kurie laisvės nori, savo kraštui gauti.
Jau senai neša tėviškė vergiją,
Jos kilnieji sunųs kalėjimuos puva,
Padarytos žaizdos ne tuojaus užgyja.
Nuo engėjų rankos kilnųs sunųs žuvo,
Praamžius lėmė kitokią dalią
Buvus garsiąja mus bočių šalia—
Ugdyt ainiuose tvirtąją galią,
Bočių narsumą, ištvermę, valią.
Nun tokiais tapę laisvę atgausim,
Sukaupę iegas iškovosim;
O ją atgavę nieko neklausim,
Tik savo iegas geriau bujosim....

Pirma Lietuvaitė

(Liudnai dainuoja):
Mano gyvenimo takai
Vien erškėčiais kloti,
Skaudi širdie, ką besakai
Ir dvasia besotė—
Nėr tėvynės laisvos vietos
Kame pasiguosti;
Klaikių dvasių užkerėtas,
Priešas pėdas uostė.
Miels' tėvelis ištrėmime
Toli nuo tėvynės —
Tarp pugų šalčių staugime
Mirė—tai gadynės.
Motinėle mano miela
Del verksmų dejonių,
Senai apleido jos sielą
Šios žemės kelionė.
Viena likaus aš pasauly
Kaip girios lakštutė,
Seka man klasta apgaulės
Be tavęs motutė.
O! Tėvynė numylėta
Sunkus laikai tavo,
Likais priešų nugalėta,
Jie tremp' tau kaip savo.

Senelis

Liudnos dienos, liudnųs laikai,
Nudien viešpatauja,—
Ką užmatai, ką kam sakai
Vien gailiai dusauja....

Pirma Lietuvaitė

Kaip nedusaut? Kaip neaimanuot?
Nejau ašaroms plastant reik dainuot;
Kuomet krutinė skausmais veriama
Ir veiklųs mus broliai kraujuos neryma....

Senelis

To musų broliai ilgai nepakęs,
Veik priešo jungą nuo savęs numes,
Tada tėvynėje džiaugsmas plis,
Visos neteisybės į paviršių lis...
Vėl suskambės dainuos sesučių plačiai,
Nebereiks slapstytis, engėjų bijot,
Galės drąsiai broliai į karužę jot....

Pirma Lietuvaitė

Kad aš galėčiau to laiko sulaukt
Ir džiugią dainelę su sesėms užtraukt,
Kad galėčiau išvyst karžygius savus,
Beginant tėvynės laisvės rubežius—
Tuokart nebeliusčiau tėvyškėj laisvoj,
Silpna krutinę statyčiau prieš priešą kovoj.
—O laisva išvydus gimtąją šalį,
Ramiai gult galėsiu į grabą bedalį.
Tuokart nė priešas mins mano krutinę,
Bet laisvų karžygių guos man sutartinė.—
(Pauza)
Eisiu ėmus kankles, žadinti savus,
Pamilti tėvynę jos gražius laukus,
Gaivinti praeities sesučių dainas
Buriantis vienybėn vyt priešų gaujas.
(Išeina) (Uždanga)

VEIKSMAS TREČIAS

(Laikais atgavimo nepriklausomybės)

SCENA PIRMA

Senelis

Karžygių dvasios kilkit iš kapų,
Išvyskit brolius skriaudžiamus kitų.
Pažvelgkit tėvynė ar toji yra,
Kaip greitai be jusų, jos galia subiro.
(Už scenos girdėt sutartinė vyriškių eisena bedainuojant):
Gana Tėvynė ilgai kentėjai
Skausmuos ašarų upeliais liejai,
Ilgai kankinta dvasios merdėjai
Liudnais dejonių atgarsiais skriejai....
Bet tavo skausmo nieks negirdėjo,
O ir išgirdę jojo neklausė,
Tiktai nekalta mus kraują liejo:
Bet nudien šalin! svetima bausmė.
Keičiasi laikas, rytai sušvito
Vargusių tautų apsisprendimo,
Petis į petį brol', už kits kito
Kovon už laisvę Tėvynės ginimo....
Senelis klausėsi atsidėjęs)

Senelis

Kas ten kalba, į kovą šaukia?
Ne jau mus broliai kovoti ruošias!
Ar jų eisenos girdėti traukia,
Į kurią pusę jie gi maršuosią?—
(Girdėtis už scenos lietuvaitės daina):
Eikie brol į karužę,
Kur priešo kanuolės užia,
Išvyk jį-gi iš Tėvynės,
Iš šalelės mus gimtinės!
Nun pilni laukai brolelių
Į karužę jojančių,
Ant šyvų ristų žirgelių
Vėju kovon skrendančių—
Išmušė laisvės valanda,
Turim laisvę iškariaut,
Broliai savanoriai skrenda,
Juk engėjai reik iškaut.

Senelis

Iš kur tas visas, rods nesapnuoju,
Ne, tai nuoširdi dainelė sklydo,
Gal vaidilučių dvasios niuniuoja
Linksmą senovę menant pragydo,

SCENA ANTRA

(Įeina Antroji Lietuvaitė tautiniais rubais apsirėdžius. Įeidama dainuoja):
O tėvynė numylėta,
Kiek skausmų tu prikentėjai,
Laisvė švito tau žadėta,
Sunkia kova išlaimėjai —
Kilk tėvynė, busk jaunuoli
Gimtus laukelius vaduoti;
Lėkit smarkų priekin šuolį,
Kad priešui atsidėkuoti.....

Senelis

Dievai galingi, kas prieš man stoja,
Tautos dukrelė, laisvės nešėja,
Josios krutinė laisve liepsnoja,
Man mano iegos silpę tvirtėja.

Antra Lietuvaitė (kalba):
Linksmas gandas visur plinta,
Nes tėviškėj laisvė švinta—
Greit laisva bus mus šalelė,
Švies skaistesnė joj saulelė,—
Nes broliai berneliai kaunas
Del laisvužės prigimtos,
Niurus priešas, plaukus raunas
Del netekusios mantos.

SCENA TREČIA

(Tie patys ir Lietuvos Karys)

Karys

Gimtinė žemelė, mes tavo sunųs,
Negalim sekti senovės galiunus,
Bet tavo meile širdy liepsnojam,
Einam smarkiausiai, priešus kapojam.
Mes nesibijom gyvybę aukuoti,
Jei ir daugiausiai reikia kovoti.
Žinom tą dara juk del tėvynės,
Delto dainuojant ein' mus grandinės—
—Nors brolių kariaunų randames mažiau
Prieš daug skaitlingesnį priešą kovoj,
Bet mes to nepaisom, puolam smarkiau
Juosius naikindaim kalnuos ir dauboj;
Kaip kad mus ainiai, drąsiai kovon ėjo
Niekas jų nebaidė—nieko nesbijojo,
Tokia pat dvasia mumyse gludėjo,
Priešą mušdami, vijome teriojom.
(Pauza)
Nudien tėvynė laisva jau yra,
Daugelį kraujo del jos praliejom;
Bet jau kvėpuosim, naująja era,
O daug daug priešų mes pergalėjom!

Senelis

Sulaukėm to ko visi laukė:
Matau tėvynę laisvę atgaus,
Ir kaip jo sunųs į karę traukė,
Skaisčios dukrelės dainas dainavo—
Teg' dievai laimin' sunųs narsieji
Bukite narsųs Vytauto ainiai,
Jusų žygdarbiai teplinta skrieja—
Praeitį mena—kanklininkai — dainai,
—Semkitės iegų iš garsios senovės
Stiprinant ištvermę — dvasia visuomet,
Ir eikite naujais keliais tikrovės
Netikiant bičiuliams savo niekuomet.

Antra Lietuvaitė

Jau pamokino klastos bičiulių,
Tėviškė buvo veik pražudyta—
Nudien, tie patys lenda ponuliai
Į laisvą kraštą mus neprašyta—
Jiems skanus kasnis, musų šalelė
Patys vergavę, kitus nor vergti;
Bet mums sušvito laisvės saulelė
Dievas galybių tegu mus sergsti.

Karys

Mus karių krutinės tvirtos,
Iega iškariavom laisvę,
Priešai negaus del mus skirtos
Kardu kulkų neragavęs.
Tėviškė nudien į darbą
Tautinės dvasios skleidimo,
Stokim jaunime į svarbą
Tautos sąmonės plėtimą!

Senelis

Nuo šio kart grabe ramus busiu,
Nebgirdėsiu skriaudų dejonių,
Tik liksmas gandas iš visų pusių
Visur skambėsią, nėr abejonės.—
Laiminga tauta, kad daug kentėjo,
Per skausmus vargus liuosybę gavo;
Tad žengkit Vytauto takais pranokėjo,
Plečiant rubežius, kur jis viešpatavo.
Nudien naujos gadynės plaukia,
Nauji ir darbai visur laukia.
O man Praamžius pas save šaukia,
Kur amžinystės tiesa teplaukia. —
Laiminu Praamžiaus vardu galingu,
Jųs jauni kariunai, tėviškės ritieriai!
Teplaukia jųs dainos aidėsiu griausmingu,
O aš keliausiu kur dausų pionieriai...
(Senelis alpsta—miršta)
(Užbaiga)

Vietos žinios

GĖLIŲ DIENA JAU ČIA

Penktadienio vakare įvyksta didelis susirinkimas Labdarybės Draugijos aukų rinkėjų, kad susitvarkius del šeštadienio, rugsėjo 20-tos, Gėlių dienos. Rinkėjų prisirašė virš du šimtai, bet tikimasi paskutinėse minutėse, kad daugiau ateis prisidėt prie to didelio darbo. Ne tik nuo kapitonų sumanumo, bet ir nuo pačių rinkėjų priklausys Tag Day pasisekimas. Vienok, svarbiausia yra visuomenės pritarimas ir pagelba. Vietinė anglų spauda išaiškino tiksliai apie Labdarybės Draugijos darbus ir reikalingą paramą svetimtaučiams, tai be abejonės jie, kaip ir visuomet, neatsisakys paremt.

Mes patys lietuviai, toje dienoje neprasnauskim, bet jei ne su darbu, tai su aukomis prisidėkim prie Gėlių Dienos. Parodykim, kad lietuviai yra susipratusi tauta, kuri laikosi tvirtos vienybės, ypatingai gailestinguose darbuose. Mes šį kartą turim progą nuveikt svarbų darbą del savo tautos nelaimingųjų labo. Kiekvienas prisidėkime visais galimais budais, kad tik Gėlių Diena turėtų kuo puikiausį pasisėkimą, kokį dar niekad iki šioliai neturėjo L.D.

JONAS OSIPAVIČIUS STOVI PIRMOSE PLAUKIKŲ EILĖSE

Lietuvis Jonas Osipaviičus iš Worcester, Mass. laimėjo Bostono ir visos Naujos Anglijos trijų mylių plaukimo titulą bei čampijonatą. Lenktynės įvyko rugsėjo 14 d. Head House Beach, South Bostone. Jas ruošė Bostono miestas kartu su Naujos Anglijos AAAU. Lenktynėse dalyvavo daugiau kaip 100 gabiausių Naujos Anglijos plaukikų. Svarbiausią programo dalį užėmė, tai trijų mylių plaukimo lenktynės. Ir jas laimėjo lietuvis Jonas Osipavičius. Nuo pat pradedamojo šuvio Osipavičius užsivarė į visų plaukikų priekį ir ten išbavo visą plaukimo laiką. Lenktynes laimėjo lengvai.

Jonas, kaip žinote yra brolis garsios pasaulinės plaukimo čampijonės Albinos Osipavičaitės, kuri dabar lanko kolegiją.

ĮŽYMUS LAKUNAI APLANKĖ WORCESTERIO MIESTĄ

Antradienio rytą, francuzų lakunai, majoras Dieudonne Coste ir Maurice Bellonte, kurie pirmutinieji perskridę Atlantiką iš vakarų į rytus, iš Paryžiaus į New Yorką be sustojimo, lėkė pro Worcesterį, apie devintą valandą. Šimtai žmonių žiurėjo į dangų, pamatyt tą lėktuvą, kurio žygis bus paminėtas aviacijos istorijoj. Juodu paleido šilkinę Amerikos vėliavą, kuri gražiai nupuolė ant alumnų pievos prie Worcesterio Polyteknikos Instituto. Prie vėlavos buvo prisegtas pasveikinimas Worcesteriui su francuzų lakunų parašais. Francuzų lakunai jau pradėjo savo geros valios kelionę per Ameriką. Tikimasi jojei jiedu sugrįš į Worcesterį laike savaitės prasidedančios su spalių 13-tos dienos ir bus per vieną dieną. Dabar miesto komisija rengiasi juos priimt iškilmingai.

Pulk. Charles A. Lindberghas su savo žmona keliaujanti per orą iš North Haven, Maine, į Englewood, N. J., sustojo Graftone lėktuvų stotyje, trečiadienį, po pietų. Paėmė 21 galiona geso ir pasilsėję apie pusę valandos vėl nulėkė. Abudu vaikščiojo aplink stotį, perižurėjo lėktuvus ir pasirašė vardus oro stoties dienyne. Jau antrą kartą Linberghas lankėsi Worcestery netikėtai. Pirmą kartą aplankė prof. Robert H. Goddard'a Clark Universitete, atvažiavo ir išvaiažvo automobiliu.

PASEKMINGAS PIKNIKAS

Lietuvos Sunų ir Dukterų Bvės sodne, Olympia Park, 14 d. rugsėjo įvyko didelis piknikas su programu. Dainavo Aido choras, solistė Marijona Paruliutė padainavo pora gražių dainelių. Buvo ristynės, bet iš garsinamų ristikų nė vieno nebuvo, ritosi tik dvi poros vietinių mėgėjų. Žmonių buvo daug. Rengėjai turės pelno. Rep.

LIETUVIAI!
SKAITYKITE ir PLATINKITE
"AMERIKOS LIETUVI"

DIRMAVONĖ LIETUVIŲ BAŽNYČIOSE

Trečiadienio vakarą, septintą valandą, vyskupas Thomas M. O'Leary, D.D., suteikė dirmavonės sakramentą virš 400 jaunuolių, Šv. Kazimiero bažnyčioje. Kun. Pijus Juraitis pasakė pamokslą. Aušros Vartų parapijos 387 vaikų priėmė dirmavonę ketvirtadienio vakarą, septintą valandą, dalyvaujant Springfieldo diocezijos vyskupui Thomui M. O'Leary, D. D. Dirmavonės tėvai buvo Juozas Glavickas ir Teodora Cepkauskienė. Šv. Kazimiero bažnyčios iškilmėse dirmavonės tėvai buvo V. Blaveckas, J. Mankus, T. Migauskas, M. Ščiukienė, P. Alavošienė ir F. Kandratavičienė. Abejose bažnyčiosej buvo daug žmonių laike išiklmių.

500 PILIETYSTĖS PRAŠYMŲ

Apie 500 prašymai del pilietystės bus apsvarstyti naturalizacijos sesijose Fitchburge ir Worcestery su savaite prasidedančią, rugsėjo 29-tą dieną. Fitchburge sesijos atsidarys pirmadienį, gi Worcestery trečiadienį ir ketvirtadienį. Iš 118 asmenų, kurie bus priimti į piliečius Fitchburge yra 37 iš Anglijos; 17 iš Italijos; 21 iš Suomijos; 14 iš Lenkijos; 13 iš Lietuvos; 4 iš Grekijos; 5 iš Lietuvos; ; 4 iš Grekijos; 5 iš Švedijos; po vieną iš Rusijos, Austrijos, Holandijos, Albanijos ir Vokietijos; du iš Turkijos. Pirmoje sesijoje bus išklausiami 147 asmenys. Iš šių 128 paeina iš Anglijos, 19 iš Lietuvos ir 73 iš Italijos, kiti iš įvairių kitų šalių.

Paveikslai Rialto Teatre

Maurice Chevalier, kurs tapo įžymaiusiu Europos aktorium iš priežasties pasisekimo vaidinant amerikoniškose filmose, po Emil Jannings, pasirodys ir kalbės savo paskutiniame puikiame paveiksle "The Love Parade," kurs bus rodomos Rialto Teatro scenoje sekmadienį. "The Love Parade" paveikslas skirtingas nuo kitų ištisai kalbamųjų muzikališkų filmų veikalų, lygiai kaip Chevalier visiškai skiriasi nuo visų kitų lošėjų tipų matykit jį kaip jis vilioja gražuolę Jeanette MacDonald. Nieko panašaus dar iki šioliai nebuvo matyt tarpe judomųjų — kalbamųjų paveikslų.

Jei mėgsti šiurpulingus įvykius ir greitai judančią pasaką, nepraleisk veikalą "Night Ride", kurs bus rodomas toje pačioje programoje, sekmadienį. Tai perimanti galinga pasaka apie puikų jaunikaitį reporterį, kuris turėjo parodyt savo drąsą, kuomet žulikai tarėsi užgaut jojo sužiedtinę—ir kuomet jį vežė pasivažinėt. Matykit Joseph Schildkraut drąsuolio rolėje, vienoje iš įdomiausių dramų iki šioliai perstatytų paveikslas, apie kurį busit priversti papasakot visiem savo draugam.

Tik žodis apie pirmadienio ir antradienio paveikslą, vienas iš kurių yra "Hit the Deck" vaidinant Jack Oakie. Taipgi programoje matysite Marguerite Padula, Worcesterietę, kuri veda Hallaluyah chorą. Tai muzikališkas reginys, pilnas sokėjų ir dainininkių. Kitas paveikslas, tai "Girl from Woolworth's."

Ar Žinote, Kad
Amerikos Lietuvio Spaustuvėje atliekama visokie spaudos darbai. Kreipkitės:—
14 Vernon St. Worcester, Mass.

DEGĖ NAMAS VIDURNAKTĮ

Anksti penktadienio rytą, 12:30 valandą, iškilo gaisras krautuvėje po numeriu 34-38 Millbury gatvės. Ugnis prasidėjo Kalifornijos Vaišių krautuvėje ir greitai ėjo į viršų. Vidurnaktį turėjo išbėgt šios lietuvių šeimynos: S. Reškai ir 6 vaikai; Andrius Česna, jo moteris ir penki vaikai, Emilija Dusevičienė ir sunus; ir dar kiti devyni asmenys, ne lietuviai.

DVI POREĖS APSIVEDĖ

Pirmadienį, rugsėjo 15-tą dieną, Šv. Kazimiero bažnyčioje Liudvikas Čyras ir Antanina Grinevičiutė apsivedė. Pabroliais buvo Juozapina Grinevičiutė, jaunosios sesuo ir Raimundas Kaminskas. Antroji pora, Juozapas Aleksandravičius ir Adelė Jaroševičiutė taipgi įstojo moterystėn, tame pačiame ryte. Jiems patarnavo Jaroševičius ir Ona Kirmavičiutė.

MUZIKA - MUZIKA

Lietuviška Muizka Su Gaidomis

Ką tik atėjo į "Amerikos Lietuvio" Knygyną naujos muzikos su gaidomis siuntinys, kuriame rasite šias gaidas:

Birutė, J. Žilevičiaus	50c.
Švento Jono Vakarėlį, Žilevičiaus	50c.
Ugdė Motušė, J. Žilevičiaus	50c.
Aš Bijau Pasakyt, A. Vanagaičio	50c.
Godelės, A. Vanagaičio	60c.
Mamytė, A. Vanagaičio	60c.
Stasys, A. Vanagaičio	50c.
2 Liaudies Dainos, J. Žilevičiaus	25c.
Anoj Pusėj Ežero, Chorui (J. Žilevičiaus)	35c.
Molio Uzbonas, A. Vanagaičio	30c.
Kur Bėga Šešupė, Č. Sosnausko	25c.
Karvelėli, Č. Sosnausko	25c.
8 Liaudies Dainos, A. Vanagaičio	40c.
Kur Bakužė Samanota, Šimkaus	30c.
Kad Skausmas, J. Naujalio	50c.
Plaukia Sau Laivelis, Šimkaus	50c.
Dainuok, II. dalis, A. Vanagaičio	60c.

Galima gaut:
Amerikos Lietuvio Knygyne
14 Vernon St. Worcester, Mass.

IŠNUOMAVIMAI

Išsinuomuoja 6-šių kambarių tenementas su karštu vandeniu, maudynėmis, labai gražioj lietuviais apgyventoj vietoj, netoli lietuviškos mokyklos. Randa pigi. Malonėkit užeit ir pasiteiraut po No. 20 Penn Ave., Worcester, Mass. (37—39)

PRANEŠIMAS

Kątik atvežė Naujų Columbia ir Victor Kompanijų rekordų, taipgi atgabeno kątik iš Lietuvos atvežtų lietuviškų saldainių. Kreipkitės: Amerikos Lietuvio, Knygynas, 14 Vernon gatvės, Worcester, Mass.

DIDYSIS LIETUVIŠKAS SAPNININKAS

JAU GATAVAS. Visi knygynai, knygų krautuvės bei pavieniai siųskite užsakymus tuojau.

Didysis Lietuviškas Sapnininkas yra papuoštas šimtais paveikslų. Savyje talpina 150 didelio formato puslapių, kuriuose aiškiai išguldo ir atspėja kiekvieną nors ir nepapraščiausią sapną. Prie Sapnininko eina dar ir kiti Laimės Spėjimo Aprašymai.

Sapnininko kaina ..... 75c.

Užsisakant daugiau egzemplioru duodame nuošimtį. Pinigus siųskite Money Order arba doleriais.

A. L. Knygynas
14 Vernon St. Worcester, Mass.

ŽIEMA ATEINA

Apsisaugokite Nuo Šalčio Geromis Švariomis Anglimis
Užsisakykite Sau Anglių Nuo
Megans' — 104 Water Gatvės
Generalio Agento
AMERICAN COAL KOMPANIJAI
Ši kompanija jau per 20 metų suteikė Worcesterio žmonėms
Greitą Patarnavimą ir Užganėdinimą
ATEIKIT UŽSISAKYT ANGLIŲ ARBA TELEFONUOKIT
Dial 2-9691

VIENINTĖLĖ WORCESTERIO LIETUVIŲ
LAIVAKORČIŲ IR PINIGŲ SIUNTIMO AGENTŪRA

Parduodam Laivakortes keliaujantiems į Lietuvą ir atgal. Pagelbėsim išgaut Pasus, Vizas, Sugrįžimo Leidimus, Afidejvitus ir įvairius kitus dokumentus. Siunčiam pinigus Lietuvon Doleriais arba Litais. Visus viršminėtus reikalus atliks Jums Juzė Leonaitė, viena iš prityrusių lietuvaičių, kuri pati nesenai važinėjo Europoje ir žino visas kelionės smulkmenas. Gali užtvirtint svarbius dokumentus Notary Public antspauda. Kam eit pas svetimtaučius, ar po stubas landyt pas bile kokį agentą, kuomet jųs galit kreiptis į tikrą autorizuotą agentūrą, pas savįškius, kur gausit daug geresnį patarnavimą ir savo pnigimtoje kalboje. Tel. Park 5318

"AMERIKOS LIETUVIS"
14 VERNON ST., WORCESTER, MASS.

NAUJA LIETUVIŠKA DIRBTUVĖ
VERMONT CLEANERS AND DYERS
Tel. Dial 3-1336
176 MILLBURY STREET — WORCESTER, MASS.

Mes išvalom ir išprosinam vyriškus ir moteriškus drabužius; valome vyriškas ir moteriškas skrybėles ir įstatsom jų formas. Taipgi mes esam ekspertai ant šilkinių ir Aksominių Suknių. Darome visokius kvaldus ir senus atnaujinam. Taip pat dažome drabužius visokiomis spalvomis. Atvažiuojam į namus paimt drabužius ir paskui atvežam išvalytus kaip naujus. Darbą gvarantuojam. Pranas Čiupas

FORD
WORCESTER MOTOR Co., Inc.
550—552 Park Avenue
Worcester, Mass.
Pardavimai - Patarnavimas
Geri Naudoti Karai
J. KERBELIS, AGENTAS
Dial 4-5301

Kreipkitės pas
PETER BROS.
Tel. 3-7247
Geriausios Anglys, Koksai
Apvalainios Anglys
Malkos ir Lentos
Medinės Anglys Komercijos Ar Namų Reikalams
161 WASHINGTON STREET

NAUJI COLUMBIA REKORDAI
Vėliausi ir Geriausi Lietuviški Rekordai!
UŽEIKITE IŠGIRST ŠIUOS COLUMBIA IŠDIRBYSTĖS REKORDUS IR IŠSIRINKITE SAU TINKAMIAUSIUS
Čia įdedam tik keletą vėliausios laidos Columbijos rekordų ką tik į musų knygyną atgabentų:

16168—F	(Sharkio Kumštynės (Dalys 1 ir 2	Mahanojaus Liet. Mainierių Orkestra
16170—F	(Šiaučius — Polka (Ievutės Polka	Mahanojaus Liet. Mainierių Orkestra
16171—F	(Svajonė ir Meilė (Sudiev, Sesutės	Stasys Paurąs Baritonas
16172—F	(Eilink Polka (Lietuvos Kareivių Polka	ir Juozas Antanėlis, Ten. Worcesterio Lietuviška Orkestra
16157—F	(Shenandorio Polka (Bernelio Polka	Mahanojaus Liet. Mainierių Orkestra
16165—F	(Dviejų Žodžių Polka (Lietuvos Kvietkos—Valcas	Worcesterio Liet. Orkestra
16164—F	(Močiutės Mazurka (Kariška Daina	Mahanojaus Liet. Mainierių Orkestra
16151—F	(Oi Berneli, Vienturi (Mielaširdystė	K. Menkeliūnitė ir F. Stankunas
16145—F	(Pragėriau Žirgelį (Eisim Laukan	A. Vanagaitis ir J. Olšauskas
16148—F	(Senelio Polka (Jaunas Senis	A. Vanagaitis ir Akiras

Apart čia pažymėtų Columbia Rekordų, musų knygyne galima rast šimtus kitokių įvairiausio muzikos turinio: Polkų, Valtų, Mazurkų, Maršų, Dainų, Orkestrų, Benų ir daug kitokių. Kreipkitės į—
Amerikos Lietuvio Knygynas
14 VERNON ST. WORCESTER, MASS.

RIALTO TEATRAS
MILLBURY STREET
Gražus, Įdomus Paveikslai. Programas mainomas kasdien. Populiariškos kainos.

Ištisai Kalbamųjų Dviejų Svarbių Paveikslų Programa
Sekmadienį, Rugs. (Sept.) 21
MAURICE CHEVALIER
veikale
"THE LOVE PARADE"
Linksmas. Įdomus! Muzikališkas!

Antras Paveikslas
"THE NIGHT RIDE"
Vaidinant Joseph Schildkraut

Garsios Žinios—Oswald Komedija

PIRMADIENĮ ir ANTRADIENĮ
Rugsėjo 22 ir 23
"HIT THE DECK"
Vaidinant JACK OAKIE

Antras Paveikslas
"The Girl From Woolworths"
Vadinant ALICE WHITE

Ben. Mendelsohn
ADVOKATAS
390 Main St. Room 931-932
Worcester, Mass.
Tel. 5-3865 Res. 2-8734

Worcester Auto School
Duodam privatiškas lekcijas ir rodymus kaip valdyt automobilių, taipgi suteikiam instrukcijas apie valstybės kelių įstatymus ir kaip reikia skaityt parašus važiuojantiems automobiliu ir ką jie reiškia. Mokinam važiuot automobiliuje, kurs turi dubultavą valdymą saugumui. Padedam išgaut leidimą. Mokestis prieinama.
JUOZAS KEBLINSKAS
Lietuvninkas ir Kulis Garage
8 Lafayette St.
Tel. 5-7188 Namų—2-8597

The Workmen's Circle
Co-Operative Bakery
Water ir Harrison Gatvių Kampas
IŠKEPA
Geriausią Kvietinę Ir Ruginę Duoną Ir Pyragaičius
Musų Kepykla Tai Hygieniškiausia Vieta Worcesterio Mieste
Užsimoka
Aplankyt Šią Kepyklą

Nebus Daugiau
UŽKIETĖJIMO
DUJŲ SKILVYJE, ŠIRDIES PIKTUMO
Greitą Pagelbą Naudojant
Pepsinic Seltzer
Rašyk
PEPSINIC SELTZER CO.
Worcester, Mass.
GAUSI SAMPĖLĮ DYKAI

DOLLAR Laundry
Savininkas E. Slavickas
Išskalbia visos savaitės žlugtą kuo gražiausiai, už $1.00. Gerai, švariai išskalbia drabužius ir pristato į namus.

Lietuviška Skalbykla
5 SEYMOUR ST.
Tel. 3-3583 Worcester, Mass.

KONTRAKTORIUS
Peter Katauskas
112 Harrison St. Worcestery
Tel. 5-8127
Budavojam naujus namus ir taisom senus, taipgi pastatom garadžius. Cemento darbas, tai musų speciališkumas. Viską atliekam sąžiniškai už prieinamą kainą.
Reikale pienus patys padarom ir sutelkiam gerus, praktiškus patarimus.

Motiejus A. Čivinskas
GERIAUSIS LIETUVIS GRABORIUS

Patarnauju laidotuvėm ir išrandavoju automobilius įvairiems reikalams už prieinamiausią kainą.
TEL. 5-5898
340 Harding St. Worcester, Mass.